

ZARZĄDZENIE NR 185.2022
BURMISTRZA HALINOWA

z dnia 01 grudnia 2022 r.

w sprawie określenia zasad gospodarowania energią w budynkach użyteczności publicznej
Gminy Halinów

Na podstawie art. 30 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 1385 z późn. zm.), art. 37 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 2127 z późn. zm.) oraz § 30 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.), **zarządza się, co następuje:**

§ 1. Określa się zasady racjonalnego używania energii w budynkach lub częściach budynków użyteczności publicznej Gminy Halinów zawarte w niniejszym Zarządzeniu.

§ 2. Celem wdrożenia Zarządzenia jest obowiązkowe zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w budynkach lub w częściach budynków przez wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Halinów.

§ 3. 1. W obiektach użyteczności publicznej Gminy Halinów należy używać w sposób racjonalny i oszczędny:

- 1) energię elektryczną,
- 2) paliwa grzewcze (gaz ziemny, olej opałowy, drewno, węgiel, brykiet, biomasa)
- 3) ciepłą wodę użytkową,
- 4) wodę i kanalizację,

zwanych dalej „energią”.

2. Zapewnienie racjonalnego i oszczędnego gospodarowania energią realizowane jest w pierwszej kolejności przy wykorzystaniu zasobów własnych.
3. Przy realizacji działań zmierzających do racjonalnego i oszczędnego gospodarowania energią stosuje się między innymi środki określone w niniejszym Zarządzeniu.
4. Działania inwestycyjne podejmuje się przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych rozwiązań technicznych.

Zalecane środki oszczędzania energii

§ 4. 1. Okna i drzwi

- 1) Ograniczenie infiltracji powietrza przez okna i drzwi – regulacja oraz uszczelnienie.
- 2) Regularne sprawdzanie stanu okien, w celu wykrycia wszelkich pęknięć, które narażają okna na wilgoć i niszczenie. W miarę możliwości wymiana okien i drzwi na nowe zgodnie z wymogami norm.

2. System grzewczy

- 1) Montaż zaworów termostatycznych oraz programowalnych termostatów na kaloryferach.
- 2) Odpowiednie rozlokowanie termostatów, aby jeden obsługiwał jedno pomieszczenie lub obszar funkcjonalny budynku, o ile warunki techniczne na to pozwalają.
- 3) Kontrola i utrzymywanie właściwych ustawień termostatów.
- 4) Rekomendowane ustawienia temperatury:
 - 20°C dla biur, mieszkań oraz placówek oświatowych,
 - 16°C dla pomieszczeń gospodarczych,
 - 10–12°C dla magazynów oraz pomieszczeń, które nie są użytkowane.

Temperaturę w budynku należy dostosować do trybu pracy mieszczącej się w nim instytucji. W zależności od specyfiki obiektu, temperaturę należy obniżyć nocą, w dni świąteczne, w dni wolne od pracy a także w sytuacjach, gdy pomieszczenia nie są użytkowane. W okresach, w których pomieszczenia nie są wykorzystywane do pracy lub innych zajęć należy obniżyć temperaturę do poziomu 14–16°C, w szczególności na korytarzach. Temperaturę należy obniżyć do minimalnej wymaganej przepisami kodeksu pracy oraz przepisami branżowymi.

- 5) Powierzchnie wspólne, tj.: korytarze, hole itp. nie powinny być w ogóle ogrzewane, jeśli to możliwe.
- 6) Izolowanie grzejników od ścian zewnętrznych poprzez zastosowanie ekranów odbijających ciepło.
- 7) Niezastawianie kaloryferów meblami, ciężkimi zasłonami itp., okresowe czyszczenie kaloryferów, usunięcie zalegającego na nich kurzu.
- 8) Odpowietrzenie kaloryferów na początku sezonu grzewczego.
- 9) Analiza efektywności spalania i sposobu konserwacji kotłów grzewczych.
- 10) Montaż sterowników kotłowych ułatwiających stabilne utrzymywanie zadanej temperatury.
- 11) Zapewnienie odpowiedniej izolacji poszczególnych elementów systemu, w celu redukcji strat dystrybucyjnych.
- 12) W trakcie dłuższej nieobecności w pokoju lub podczas wietrzenia należy zakręcać głowicę termostatyczną w grzejniku.

3. System ciepłej wody użytkowej (c.w.u.)

- 1) Zapewnienie odpowiedniej izolacji podgrzewaczy wody, zasobników c.w.u. oraz rur dystrybuujących c.w.u.
- 2) Regularne sprawdzanie stanu pomp c.w.u. i ich odpowiednia konserwacja.
- 3) Montaż programatora czasowego dla pomp cyrkulacyjnych c.w.u. oraz kotła c.w.u.
- 4) Montaż zaworów mieszających na wyjściu z zasobnika c.w.u.
- 5) Montaż baterii termostatycznych.
- 6) Obniżenie zadanej temperatury ciepłej wody do 40 – 50°C (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej).
- 7) Regularne sprawdzanie i natychmiastowa naprawa ciekących kranów.
- 8) Regularne czyszczenie zasobnika c.w.u. i powierzchni przewodzących ciepło, aby usunąć z nich osad.
- 9) Wyłączanie elektrycznych podgrzewaczy wody oraz cyrkulacji ciepłej wody, w tych porach dnia, w których nie korzysta się z wody, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy.

4. System wentylacji i klimatyzacji

- 1) Montaż odpowiednich filtrów i regularne oczyszczanie ich z pyłu.
- 2) Właściwe ustawienia regulatorów czasowych i sterowników systemu wentylacji i klimatyzacji.
- 3) Regularna konserwacja wymienników ciepła w agregatach chłodniczych.
- 4) Zapewnienie odpowiedniej izolacji wszystkich elementów systemu wentylacji i klimatyzacji (w tym kanałów i przewodów), aby zredukować straty dystrybucyjne.
- 5) Temperaturę pomieszczeń klimatyzowanych ustawia się max. na 20 °C zimą i minimum 23 °C latem.

5. System oświetlenia

- 1) Wyłączanie zbędnego oświetlenia oraz jeśli to możliwe, nie oświetlanie wszystkich budynków gminnych w godzinach nocnych, pozostawiając jedynie niezbędne oświetlenie awaryjne i bezpieczeństwa.
- 2) Optymalizacja wewnętrznego oświetlenia bezpieczeństwa.
- 3) Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających maksymalizację wykorzystania światła naturalnego (np. umieszczenie stanowisk pracy bliżej okien).
- 4) Montaż czujników ruchu lub żarówek energooszczędnych z czujnikiem ruchu (tam, gdzie to uzasadnione).
- 5) W uzasadnionych przypadkach zmiana oświetlenia na punktowe.
- 6) Wydzielenie stref oświetleniowych z ręcznymi wyłącznikami.
- 7) Regularne czyszczenie i odpowiednia konserwacja lamp i opraw.

- 8) Zredukowanie liczby lamp tam, gdzie mniejsza ich liczba pozwoli utrzymać akceptowalny poziom natężenia oświetlenia.
- 9) Stosowanie energooszczędnego oświetlenia, wymiana oświetlenia żarowego na energooszczędne.
- 10) Używanie źródeł światła o wydłużonej żywotności i dużej liczbie cykli włącz - wyłącz, przy opuszczaniu pomieszczeń na krótki czas (do 5 min), w których świeci się świetlówka energooszczędna nie należy gasić światła.
- 11) Stosowanie jasnych kolorów pomieszczeń.
- 12) Stosowanie na ciągach komunikacyjnych czujników ruchu i obecności ludzi.
- 13) Dopasowywanie światła do chwilowych potrzeb, np. stosowanie ściemniaczy lub opraw z kilkoma źródłami.
- 14) W oświetleniu zewnętrznym należy stosować astronomiczne regulatory oświetlenia.
- 15) Przy zakupie lamp należy zwracać uwagę czy oprawy oświetleniowe nie zasłaniają zbyt wielu samych źródeł światła (ciemne szkło, kierunek światła).
- 16) Projektując nowe oświetlenie wewnętrzne jak i zewnętrzne zwracać uwagę na dobór jego parametrów do wielkości powierzchni oświetlanej, obowiązującej dla tej powierzchni normy, równomierności jej oświetlenia oraz kierunków rozsyłu światła.

6. Urządzenia elektryczne, elektroniczne

- 1) Realizacja zasady „ostatni wychodzący wyłącza odbiorniki energii elektrycznej”, obejmującej następujące urządzenia:
 - a) wszystkie lampy, w tym lampy stanowiskowe,
 - b) ekspresy do kawy, czajniki elektryczne
 - c) dystrybutory do wody z funkcją grzania/chłodzenia,
 - d) kuchenki, mikrofalówki,
 - e) komputery (o ile nie ma wymogu pozostawienia włączonego),
 - f) drukarki, kserokopiarki,
 - g) niszczarki,
 - h) inne urządzenia elektryczne znajdujące się w pomieszczeniu (w zależności od jego przeznaczenia i wyposażenia).
- 2) Ograniczenie liczby drukarek osobistych i zastąpienie ich urządzeniem sieciowym.
- 3) Ograniczenie drukowania jedynie tych dokumentów, które są niezbędne w formie papierowej.
- 4) Wykorzystanie elektronicznego obiegu dokumentów, podpisów kwalifikowanych lub profili zaufanych w celu ograniczenia kosztów drukowania oraz papieru.
- 5) Odłączanie od prądu automatów samosprzedających, jeżeli nie będą używane nocą, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy.
- 6) Aktywowanie regulatorów czasowych w odpowiednich urządzeniach, aby były one załączone jedynie wtedy, gdy są potrzebne.
- 7) Korzystanie z najbardziej energochłonnego sprzętu w sposób efektywny energetycznie.
- 8) Montaż w pomieszczeniach listew zasilających z wieloma gniazdami i jednym wyłącznikiem lub programowalnych wtyczek, z pominięciem wyłączania urządzeń wymagających pracy ciągłej.
- 9) Zastąpienie w łazienkach suszarek elektrycznych papierowymi ręcznikami lub innymi bardziej efektywnymi rozwiązaniami.
- 10) Stosowanie energooszczędnego sprzętu AGD, audiowizualnego, komputerowego (w odpowiedniej klasie energetycznej - „stara” klasa energetyczna A+ lub wyższa).
- 11) Ustawienie optymalnej temperatury chłodzenia w lodówkach w zakresie 2-4 °C oraz optymalnej temperatury mrożenia w zamrażalnikach lub zamrażalnikach w zakresie -18 °C.
- 12) Ustawienie niższej temperatury nie poprawia warunków przechowywania żywności, za to zwiększa pobór energii.
- 13) Ustawienie lodówki i zamrażarki z dala od źródeł ciepła, takich jak grzejnik czy kuchenka.
- 14) Jeśli lodówka lub zamrażarka ma być nieużywana przez dłuższy czas, należy wyjąć jej wtyczkę z gniazdka.

- 15) Wyłączanie sprzętu komputerowego, jeżeli nie będzie używany nocą, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy.
- 16) Sprawdzanie przed wyjściem z pracy czy wszystkie sprzęty biurowe, tj.: komputery, monitory, drukarki itp., zostały wyłączone.
- 17) Komputery należy wyłączyć poprzez listwę zasilającą, ponieważ nawet wyłączony zestaw komputerowy z drukarką może zużywać w stanie czuwania do 40 W.
- 18) Natychmiastowe wyłączanie ładowarek po naładowaniu służbowego sprzętu (laptopa, telefony itp.).
- 19) Drukarkę indywidualną należy włączać dopiero przed drukowaniem, praca w stanie czuwania zużywa całkowicie niepotrzebnie energię.
- 20) Korzystanie z funkcji zarządzania energią komputera – należy aktywować automatyczny tryb uśpienia komputera (np.: po 30 min), a także wyłączenie monitora (np.: po 10 min), najlepszy wygaszacz ekranu to WYŁĄCZONY monitor.
- 21) Nowe drukarki powinny posiadać funkcję dwustronnego drukowania.
- 22) Przy zakupie nowych komputerów należy przeanalizować zakup sprzętu przenośnego, zużywającego mniej energii w porównaniu do komputerów stacjonarnych.
- 23) Niekorzystanie z platformy dla niepełnosprawnych lub windy, jeżeli stan zdrowia pracownika tego nie wymaga.

7. Woda i kanalizacja

- 1) Regulacja i naprawa ciekących kranów oraz spłuczek do WC.
- 2) Montaż napowietrzaczy – perlatorów w bateriach.
- 3) Montaż jednouchwytowych kranów z mieszaczem lub baterii bezdotykowych na fotokomórkę z czujnikiem ruchu, zaworów czasowych.

Działania w zakresie obniżania kosztów

§ 5. 1. Analiza i dobór odpowiedniej:

- 1) mocy zamówionej energii elektrycznej (zmniejszenie lub zwiększenie),
- 2) dobór grupy taryfowej,
- 3) mocy cieplnej zamówionej oraz krzywych grzewczych.

2. Analiza i kompensacja mocy biernej.

§ 6. Zobowiązuje się kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Halinów do:

- 1) zapoznania wszystkich pracowników z niniejszym Zarządzeniem,
- 2) wdrożenia zasad określonych w Regulaminie poprzez:
 - a) określenie działań zapewniających ich realizację w kierowanej jednostce,
 - b) wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację tych działań,
 - c) zobowiązanie osób wyznaczonych do realizacji działań,
 - d) egzekwowanie obowiązków,
- 3) sporządzenia indywidualnych planów gospodarowania energią w zarządzanych obiektach,
- 4) inwentaryzacji oświetlenia oraz urządzeń elektrycznych.

Przepisy, normy

§ 7. Wskazuje się niżej podane akty prawne i normy, których znajomość jest niezbędna do należytego wykonywania zadań określonych w niniejszym Zarządzeniu:

- 1) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).
- 2) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 ze zm.).
- 3) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).
- 5) Polska norma PN-EN 12464 - 1 pt. „Światło i oświetlenie miejsc pracy”. PN-EN 12464 - 1:2012.

- 6) Norma PN-EN 16798-3:2017-09 - Charakterystyka energetyczna budynków – Wentylacja budynków - Część 3: Wentylacja budynków niemieszkalnych - Wymagania dotyczące właściwości systemów wentylacji i klimatyzacji pomieszczeń.

§ 8. Działania, o których mowa w niniejszym Zarządzeniu, należy podjąć i realizować niezwłocznie, tak aby oszczędzanie energii elektrycznej i ciepłej wdrożyć od 1 grudnia 2022 r.

§ 9. Zobowiązuje się kierowników właściwych jednostek organizacyjnych Gminy Halinów do przeprowadzenia akcji informacyjnych dla pracowników odnośnie zasad gospodarowania energią w budynkach użyteczności publicznej Gminy Halinów.

§ 10. Wykonanie zarządzenia powierzam Sekretarzowi Halinowa oraz kierownikom właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Halinowie oraz jednostek organizacyjnych Gminy Halinów.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Halinowa

/-/ Adam Ciszkowski